

Bruksela, 25 września 2025 r.
(OR. en)

13225/25

SOC 623
EMPL 411
STATIS 66

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Dotyczy:	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 453/2008 dotyczącego statystyk kwartalnych w zakresie wolnych miejsc pracy we Wspólnocie

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 488 final.

Załącznik: COM(2025) 488 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.9.2025 r.
COM(2025) 488 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr
453/2008 dotyczącego statystyk kwartalnych w zakresie wolnych miejsc pracy we
Wspólnocie**

1. WPROWADZENIE

Statystyki w zakresie wolnych miejsc pracy (JVS) przedstawiają liczbę miejsc pracy, które w danym momencie pozostają nieobsadzone, co odzwierciedla niezaspokojony popyt na pracę.

Zawierają zatem kluczowe informacje na temat możliwych rozbieżności między popytem na pracę a popytem na pracę, w tym występujących na rynku pracy niedopasowań, które pojawiają się, gdy umiejętności lub lokalizacja osób poszukujących pracy nie odpowiadają oczekiwaniom ze strony ewentualnych pracodawców.

Na swojej stronie internetowej¹ Eurostat publikuje kwartalny komunikat prasowy dotyczący JVS, zawierający duży zbiór danych przedstawiony w podziale na rodzaj działalności gospodarczej.

W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady(WE) nr 453/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. dotyczącym statystyk kwartalnych w zakresie wolnych miejsc pracy we Wspólnocie² („rozporządzenie dotyczące JVS”) ustanowiono wspólne ramy opracowywania i przekazywania Komisji przez państwa członkowskie porównywalnych danych.

Na mocy art.10 rozporządzenia dotyczącego JVS Komisja jest zobowiązana do przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania dotyczącego wykonania tego rozporządzenia do 24 czerwca 2010 r., a następnie do składania takiego sprawozdania co trzy lata. Celem tego sprawozdania jest ocena jakości statystyk przekazywanych przez państwa członkowskie oraz danych zagregowanych dla UE. Ponadto należy w nim określić również obszary, w których w przyszłości można by wprowadzić ulepszenia.

Niniejsze sprawozdanie jest szóstym sprawozdaniem JVS Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady³. Skoncentrowano się w nim na danych dotyczących JVS otrzymanych od czasu poprzedniego wydania i odnoszących się do kwartałów odniesienia od pierwszego kwartału 2022 r. (I kw. 2022 r.) do trzeciego kwartału 2024 r. (III kw. 2024 r.). Odzwierciedlono w nim uwagi poczynione przez Eurostat podczas gromadzenia i walidacji danych dotyczących JVS za te kwartały odniesienia oraz wykorzystano dokumentację przedstawioną przez państwa członkowskie w ich rocznych sprawozdaniach dotyczących jakości⁴.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/3-16122024-bp>

² Dz.U. L 145 z 4.6.2008, s. 234. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2008/453/oj/eng>

³ Zob. poprzednie sprawozdanie: COM(2022) 355 z dnia 26 lipca 2022 r.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0355&qid=1738593721236>,

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm

W celu uzupełnienia ogólnych ram ustanowionych w rozporządzeniu dotyczącym JVS Komisja przyjęła dwa rozporządzenia wykonawcze:

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1062/2008⁵, w którym określono procedury sezonowego dostosowywania, obowiązujące od pierwszego kwartału 2014 r., strukturę i treść rocznych sprawozdań dotyczących jakości, które państwa członkowskie przedkładają Komisji, oraz terminy, w których należy przesłać te sprawozdania;
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 19/2009⁶, w którym zdefiniowano pojęcie wolnego miejsca pracy, określono terminy przesyłania danych oraz ustalono okresy, których dotyczyć ma pierwszy zestaw danych. W załączniku do tego aktu prawnego wymieniono państwa członkowskie przeprowadzające analizy wykonalności oraz podmioty podlegające tym analizom.

W załączniku 2 do rozporządzenia (WE) nr 1062/2008 określono następujące kryteria jakości danych dotyczących JVS: trafność, dokładność, terminowość i punktualność, dostępność i przejrzystość, porównywalność i spójność.

Kwestie dostępności i przejrzystości danych dotyczących JVS są obecnie dobrze ugruntowane dzięki publikacji szczegółowych metadanych i krajowych sprawozdań dotyczących jakości na stronie internetowej Eurostatu. Niniejsze sprawozdanie dotyczące JVS będzie zatem skoncentrowane na innych kryteriach.

2. OGÓLNY POSTĘP DOKONANY OD CZASU OSTATNIEGO SPRAWOZDANIA

Opisana powyżej podstawa prawna JVS ma zastosowanie do okresu odniesienia objętego niniejszym sprawozdaniem.

W 2022 r. Komisja przeprowadziła ewaluację i ocenę skutków w odniesieniu do wszystkich statystyk rynku pracy dotyczących przedsiębiorstw, w tym JVS. Na tej podstawie Komisja przedstawiła wniosek dotyczący zastąpienia rozporządzenia ramowego, który został przyjęty 28 lipca 2023 r.⁷ Nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/941 w sprawie statystyk rynku pracy dotyczących przedsiębiorstw w Unii Europejskiej, uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 530/1999 oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2003 i (WE) nr 453/2008 zostało przyjęte 7 maja 2025 r.⁸

⁵ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1062/2008 z dnia 28 października 2008 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 453/2008 dotyczącego statystyk kwartalnych w zakresie wolnych miejsc pracy we Wspólnocie w odniesieniu do procedur sezonowego dostosowywania i sprawozdań dotyczących jakości (Dz.U. L 285 z 29.10.2008, s. 3).

⁶ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 19/2009 z dnia 13 stycznia 2009 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 453/2008 dotyczącego statystyk kwartalnych w zakresie wolnych miejsc pracy we Wspólnocie w odniesieniu do definicji wolnego miejsca pracy, dat odniesienia dla gromadzenia danych, specyfikacji dotyczących przekazywania danych oraz analiz wykonalności (Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 3).

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/ALL/?uri=CELEX:52023PC0459>.

⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=OJ:L_202500941

Główne zmiany, które miały miejsce w okresie odniesienia, były następujące:

- aktualizacja agregatu dla strefy euro w celu odzwierciedlenia włączenia Chorwacji po przyjęciu przez ten kraj euro w dniu 1 stycznia 2023 r.;
- uwzględnienie w kwartalnych komunikatach prasowych analizy wskaźnika wakatów według sekcji NACE, w odniesieniu do agregatów zarówno dla strefy euro, jak i dla UE;
- rozpowszechnianie kwartalnych komunikatów prasowych w zmienionej formie z interaktywnymi wykresami;
- rozszerzenie zakresu JVS dla Francji na małe przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 10 pracowników.

W kolejnych sekcjach przedstawiono uwagi na temat najnowszych zmian w odniesieniu do zakresu, standardów gromadzenia danych, walidacji danych i sezonowego dostosowywania.

2.1 Zakres

W świetle prawa UE państwa członkowskie mają obowiązek przedstawić liczbę wolnych miejsc pracy oraz obsadzonych stanowisk w odniesieniu do wszystkich jednostek gospodarczych oraz dla każdej sekcji statystycznej klasyfikacji⁹ działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (NACE Rev. 2). W przypadku małych przedsiębiorstw (zdefiniowanych jako jednostki zatrudniające mniej niż 10 pracowników) oraz w przypadku sekcji NACE Rev. 2 od O do S¹⁰ (główna działalność: administracja publiczna, opieka zdrowotna i szkolnictwo) rozporządzenie dotyczące JVS przewiduje jednak, że te państwa członkowskie, które mają trudności z dostarczeniem danych, powinny przeprowadzić analizy wykonalności. Mimo iż te analizy wykonalności umożliwiły niektórym państwom członkowskim uwzględnienie w statystykach całej gospodarki, celu tego nie osiągnięto jeszcze w Danii, Francji i Włoszech.

Od czasu ostatniego sprawozdania Francja rozpoczęła przekazywanie danych o wolnych miejscach pracy w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorstw niezależnie od ich wielkości, w tym przedsiębiorstw zatrudniających 1–9 pracowników. Przekazano również szeregi wsteczne za okres rozpoczynający się od drugiego kwartału 2011 r. (II kw. 2011 r.).

W Danii badane są jedynie jednostki w ramach gospodarki przedsiębiorstw (sekcje NACE Rev. 2 od B do N). We Francji i Włoszech „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne” (sekcja O NACE Rev. 2) nie jest przedmiotem

⁹ Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1). Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1; ELI: <https://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj>.

¹⁰ W tym: administrację publiczną i obronę narodową; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (sekcja O), edukację (sekcja P), opiekę zdrowotną i pomoc społeczną (sekcja Q), działalność związaną ze sztuką, rozrywką i rekreacją (sekcja R) oraz pozostałą działalność usługową, taką jak działalność organizacji członkowskich, naprawa komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego, oraz pozostałą indywidualną działalność usługową (sekcja S).

badania, a instytucje publiczne nie są w pełni ujęte w dziale „Edukacja” lub „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (sekcje P i Q NACE Rev. 2).

2.2 Standardy gromadzenia danych

Najnowszą wersję struktury wymiany danych statystycznych i metadanych (SDMX)¹¹, a także uzgodnione na szczeblu międzynarodowym wykazy kodów (dostępne w internecie za pośrednictwem specjalnego rejestru)¹² z powodzeniem wykorzystywano do odbioru danych od państw członkowskich, tworzenia JVS, a także przekazywania danych dotyczących JSV do Europejskiego Banku Centralnego.

2.3 Walidacja danych

Eurostat nadal przeprowadzał kontrole wiarygodności wszystkich danych przekazywanych co kwartał, porównując szeregi na przestrzeni czasu i pomiędzy obszarami działalności gospodarczej zgodnie z NACE. W przypadku znacznych zmian w ujęciu kwartał do kwartału Eurostat zwraca się do państw członkowskich o potwierdzenie danych albo przesłanie pliku ze skorygowanymi danymi. W przypadku wykrycia zmian o dużym zakresie lub nagłych zmian, w którejkolwiek konkretnej sekcji NACE, podejmowane są systematyczne działania następcze z udziałem zainteresowanych państw.

2.4 Sezonowe dostosowywanie

Na podstawie rozporządzenia Komisji nr 1062/2008 wszystkie państwa członkowskie UE i inne państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)¹³ powinny również przekazywać szeregi sezonowo dostosowane wraz z danymi dotyczącymi wolnych miejsc pracy i obsadzonych stanowisk w ujęciu indywidualnym i zagregowanym co najmniej dla sekcji NACE Rev. 2 od B do E, F, od G do I, J, K, L, od M do N, od O do Q i od R do S. Eurostat wykorzystuje przekazywane mu sezonowo dostosowane dane dotyczące wolnych miejsc pracy i obsadzonych stanowisk, aby obliczyć sezonowo dostosowane wskaźniki wakatów w ujęciu względnym.

Na poziomie UE i strefy euro obsadzone stanowiska i wolne miejsca pracy są najpierw agregowane dla wszystkich państw członkowskich, a następnie dostosowywane sezonowo (bezpośrednie dostosowanie sezonowe).

Eurostat publikuje sezonowo dostosowane dane dotyczące agregatów UE w bazie danych¹⁴ i w artykule z serii „Statistics Explained” na temat JVS¹⁵ wraz z danymi niedostosowanymi sezonowo (zob. sekcja 4.5).

¹¹ <https://sdmx.org/> (dostępne tylko w języku angielskim).

¹² <https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/> (dostępne tylko w języku angielskim).

¹³ Z wyjątkiem Liechtensteinu, ponieważ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1062/2008 z dnia 27

lutego 2003 r. nie ma zastosowania do tego państwa. W całym dokumencie Norwegię i Islandię określa się mianem „pozostałych państw EOG”.

¹⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/jvs_q_nace2/default/table?lang=en&category=labour.jvs

¹⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Job_vacancy_statistics

Eurostat nadal monitorował procedury sezonowego dostosowywania za pomocą specjalnego załącznika dołączanego do krajowych sprawozdań dotyczących jakości. W szczególności załącznik ten zawiera szczegółowe informacje na temat zastosowanych modeli sezonowego dostosowywania, wykrytych wartości oddalonych, wielkości dostosowań i zmienności wyników.

2.5 Sprawozdania dotyczące jakości

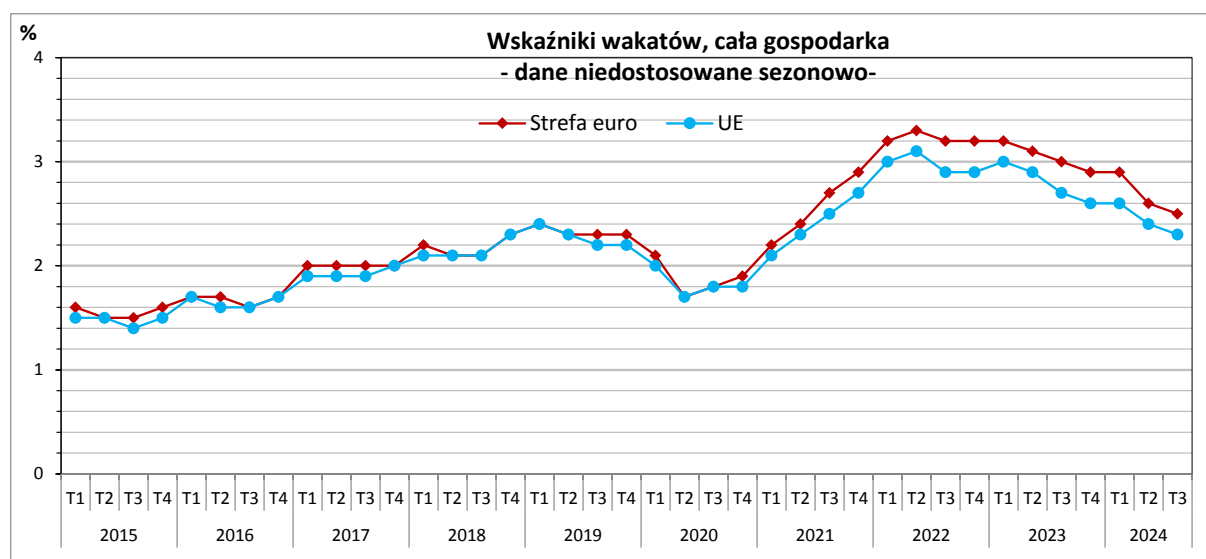
Państwa członkowskie przedłożyły roczne sprawozdania dotyczące jakości zasadniczo w terminie, tj. do dnia 31 sierpnia 2024 r., korzystając z najnowszej wersji narzędzia do obsługi metadanych Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS Metadata Handler). Sprawozdania udostępniono wszystkim użytkownikom¹⁶.

3. ROZWÓJ GOSPODARCZY PRZEZ PRYZMAT JVS

W okresie odniesienia Eurostat nadal dostarczał użytkownikom instytucjonalnym i ogółowi społeczeństwa JVS i wskaźniki pochodne dotyczące cyklicznych i strukturalnych zmian na rynkach pracy UE. Najnowsze zmiany opisano w sekcjach 3.1 i 3.2 poniżej.

3.1 Cykl wolnych miejsc pracy

Jak pokazano na poniższym wykresie, JVS przedstawiają punkt zwrotny w drugim kwartale 2022 r. (II kw. 2022 r.) zarówno dla UE, jak i dla strefy euro. Oznaczało to początek spadku wskaźników wolnych miejsc pracy po kilku kwartałach następujących po sobie wzrostów.

3.2 Krzywa Beveridge’a

Oprócz tego, że JVS są ważnym wskaźnikiem analizy cykli koniunkturalnych, dostarczają one informacji na temat wyników w zakresie dopasowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy za pomocą „krzywej Beveridge’a”.

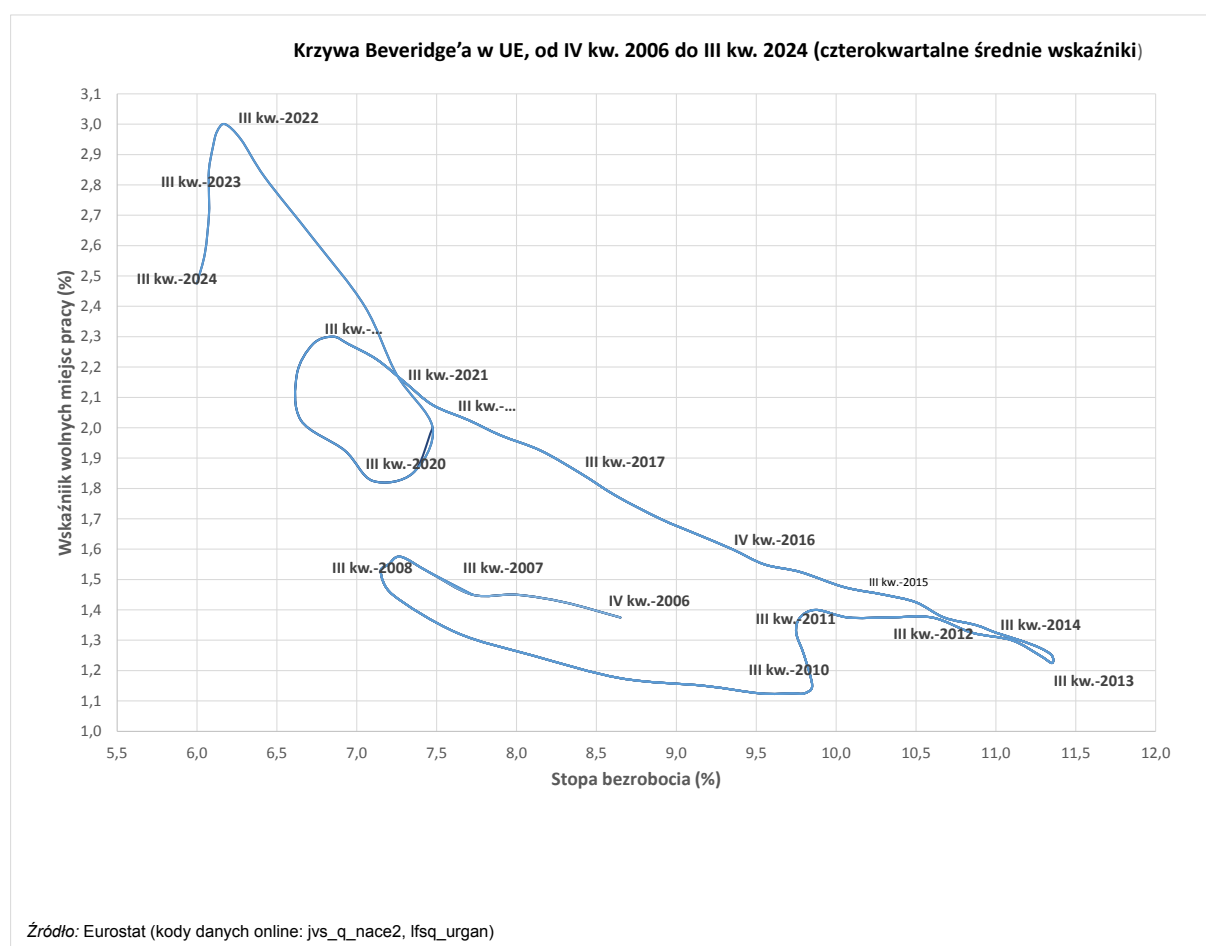
Na poniższym wykresie przedstawiono krzywą Beveridge’a dotyczącą UE, pokazującą negatywny związek między bezrobociem a wolnymi miejscami pracy, tj. wraz ze wzrostem liczby nowych miejsc pracy liczba bezrobotnych maleje. Podczas gdy przemieszczenia

¹⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm (dostępne tylko w języku angielskim).

wzdłuż krzywej Beveridge'a można przypisać zmianom związanych z kurczącymi się zasobami pracy, zmiany krzywej mogą wskazywać na zmiany w wydajności dopasowania między podażą pracy a popytem na pracę, tj. łatwość, z jaką osoby bezrobotne mogą znaleźć zatrudnienie. Wskaźnik wolnych miejsc pracy i dane liczbowe dotyczące stopy bezrobocia wykorzystane do skonstruowania poniższych krzywych Beveridge'a są czterokwartalnymi średnimi danych kwartalnych.

Między pierwszym kwartałem 2021 r. (I kw. 2021 r.) a czwartym kwartałem 2022 r. (IV kw. 2022 r.) obserwujemy stały wzrost wskaźników wakatów na bardziej stromym odcinku krzywej Beveridge'a. Od punktu zwrotnego wskaźniki wakatów w UE gwałtownie spadają, przy czym do tej pory nie odnotowano jednoczesnego wzrostu stopy bezrobocia.

W okresie odniesienia niniejszego sprawozdania Eurostat aktualizował krzywą Beveridge'a dla UE dwa razy w roku i przedstawił uwagi na temat wyników w artykule Statistics Explained¹⁷. Poniżej przedstawiono krzywą za okres do ostatniego kwartału objętego niniejszym sprawozdaniem (III kw. 2024 r.).

¹⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Job_vacancy_and_unemployment_rates_-_Beveridge_curve

4. JAKOŚĆ DANYCH

W niniejszej części sprawozdania przedstawiono wszystkie aspekty związane z jakością europejskich statystyk w zakresie wolnych miejsc pracy: trafność, dokładność, terminowość i punktualność, dostępność i przejrzystość, porównywalność i spójność.

4.1 Trafność

JVS mają duże znaczenie dla analizy ekonomicznej, ponieważ są głównym źródłem danych mierzącym niezaspokojony popyt na pracę.¹⁸ Dane kwartalne JVS są wykorzystywane przez służby Komisji (Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego oraz Dyrekcja Generalna ds. Gospodarczych i Finansowych) oraz Europejski Bank Centralny do monitorowania krótkoterminowych zmian w zakresie cyklu koniunkturalnego i rynku pracy.

Wskaźnik wakatów jest jednym z podstawowych europejskich wskaźników gospodarczych¹⁹, stanowiących główne źródło informacji służących analizie i monitorowaniu krótkookresowych cyklicznych tendencji gospodarczych w UE, strefie euro i poszczególnych państwach członkowskich.

JVS wykorzystano również w kilku oficjalnych dokumentach, w tym we wspólnym sprawozdaniu Komisji o zatrudnieniu (2024)²⁰ i w europejskiej prognozie gospodarczej Komisji (wiosna 2023 r.)²¹.

4.2 Dokładność

Aby zmierzyć poziom dokładności, państwa członkowskie obliczają współczynniki zmienności liczby wolnych miejsc pracy (niedostosowane sezonowo), uwzględniając charakterystykę struktury ich krajowej próby. Współczynnik zmienności wyraża odchylenie standardowe jako odsetek szacowanej wartości przeciętnej. Według sprawozdań dotyczących jakości za rok odniesienia 2023 współczynniki zmienności całkowitej liczby wolnych miejsc pracy kształtowały się na poziomie poniżej 15 % we wszystkich państwach członkowskich oprócz Irlandii²².

Wskaźnik odpowiedzi ma znaczący wpływ na dokładność szacunków. Jak wynika ze sprawozdań państw członkowskich dotyczących jakości, wskaźnik odpowiedzi kształtował się na poziomie od 14,7 % w Niemczech²³ (w przypadku ankiety pocztowej przeprowadzonej

¹⁸ W sytuacjach, w których dane dotyczące wolnych miejsc pracy nie są dostępne, niezaspokojony popyt na pracę został w niektórych przypadkach wyrażony w analizie ekonomicznej za pomocą wskaźników zastępczych opartych na badaniach, na przykład dotyczących postrzeganych niedoborów siły roboczej zgłaszanych przez przedsiębiorstwa.

¹⁹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Statystyki w strefie euro w kierunku usprawnionych metod w zakresie statystyk i wskaźników dla strefy euro”, COM(2002) 661 final.

²⁰ <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/93b9c730-8da5-11ee-8aa6-01aa75ed71a1/language-pl>

²¹ https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/european-economic-forecast-spring-2023_pl#:~:text=The%20European%20economy%20continues%20to%20show%20resilience%20in%20lifting%20the%20growth%20outlook%20for%202023%20and%202024

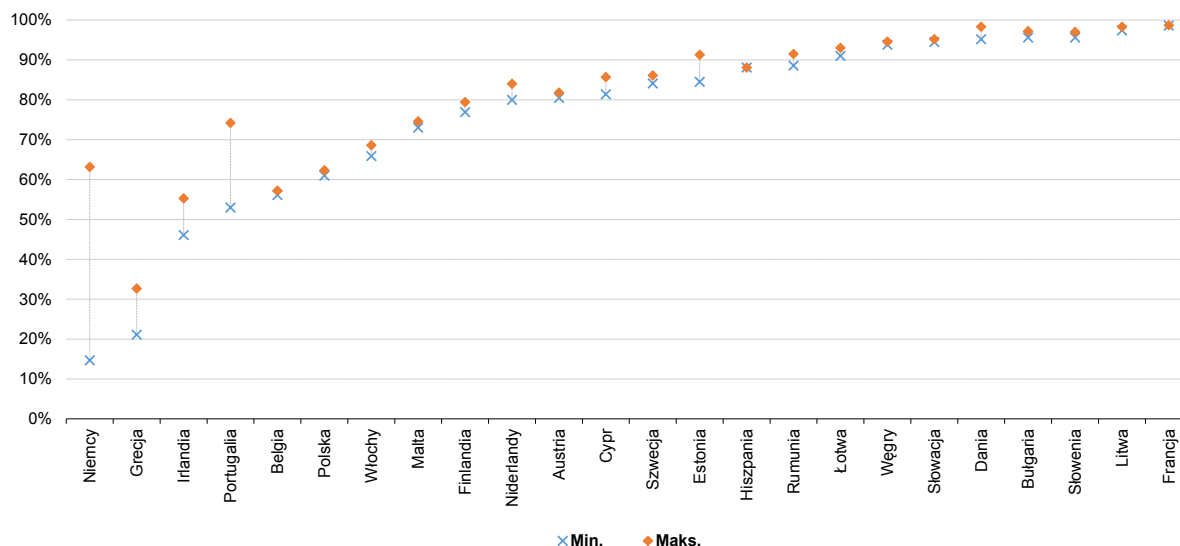
²² Metadane JVS: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm.

²³ Udział w badaniu dotyczącym wolnych miejsc pracy nie jest obowiązkowy w Niemczech, co wyjaśnia niski wskaźnik odpowiedzi na ankietę pocztową prowadzoną w każdym czwartym kwartale w roku. W celu skorygowania ewentualnych błędów systematycznych wynikających z braku odpowiedzi zmienia się wagi wyników badania przy użyciu danych administracyjnych za pomocą ogólnej analizy regresji.

w czwartym kwartale 2023 r. (IV kw. 2023 r.), między 21,1 % i 32,7 % w Grecji (w zależności od kwartału), do 98,3 % na Litwie, w Danii i 98,7 % we Francji. W 2023 r. średni wskaźnik odpowiedzi w państwach członkowskich pozostał wysoki i wynosił od 83 % do 86 % w zależności od kwartału.

Min. / maks. wskaźniki odpowiedzi

Rok odniesienia: 2023

Czechy, Chorwacja i Luksemburg: nie dotyczy; nie przeprowadzono badania i nie użyto danych administracyjnych.

Jeżeli chodzi o rewizję danych statystycznych, sytuacja różni się w zależności od tego, czy wskaźnik wakatów został opublikowany w szybkich szacunkach czy też w ostatecznych szacunkach. Szybkie szacunki, które są publikowane w terminie T+50 dni, mogą być skorygowane w terminie T+78 dni, kiedy publikowane są ostateczne szacunki. Mimo iż szybkie szacunki nie obejmują wszystkich państw członkowskich, skala ich rewizji nie przekraczała 0,1 punktu procentowego dla strefy euro i UE w okresie odniesienia objętym niniejszym sprawozdaniem.

W przypadku ostatecznych szacunków publikowanych w terminie T+78 dni rewizje można zmierzyć, porównując pierwsze przekazanie danych z najnowszymi opublikowanymi danymi. Jeżeli chodzi o strefę euro i UE, rewizje wskaźnika wakatów nigdy nie przekroczyły 0,1 punktu procentowego w okresie odniesienia objętym niniejszym sprawozdaniem, z wyjątkiem pierwszego i drugiego kwartału 2023 r. (I kw. 2023 r. i II kwartał 2023 r.), w których rewizje osiągnęły 0,2 punktu procentowego.

4.3 Terminowość i punktualność

Wszystkie państwa członkowskie mają obowiązek dostarczania szeregów czasowych dla całkowitej liczby wolnych miejsc pracy oraz liczby obsadzonych stanowisk w ich krajach, począwszy od pierwszego kwartału 2010 r. Państwa członkowskie powinny dostarczyć danych nie później niż w terminie 70 dni od końca każdego kwartału (T+70). Ponadto państwa członkowskie, w których ogólny odsetek osób zatrudnionych przekracza 3 % całkowitej liczby osób zatrudnionych w UE, mają obowiązek przysyłania szybkich szacunków nie później niż w terminie 45 dni od końca kwartału (T+45).

Przekazywanie JVS było ogólnie zadowalające, jeżeli chodzi o aspekt terminowości, zarówno w przypadku szybkich szacunków, jak i publikacji ostatecznych szacunków. Państwom członkowskim przypomina się regularnie, jak istotne jest dotrzymanie obowiązkowych terminów przekazywania danych dotyczących podstawowych europejskich wskaźników gospodarczych, w tym statystyk JVS. Pewne opóźnienia odnotowano niekiedy w odniesieniu do Irlandii, Chorwacji, Węgier i Luksemburga (opóźnienie o jeden dzień), jak również Grecji, Portugalii i Islandii (opóźnienie o dwa dni). W trzecim kwartale 2022 r. (III kw. 2022 r.) Portugalia przekazała dane zbyt późno, aby można je było opublikować w komunikacie kwartalnym. Nie odnotowano strukturalnych opóźnień w dostarczaniu danych, które mogłyby negatywnie wpłynąć na terminową publikację europejskich agregatów.

4.4 Dostępność i przejrzystość

JVS są rozpowszechniane poprzez zwykłe kanały Eurostatu, a mianowicie internetową bazę danych oraz specjalny dział „Statistics Explained” na stronie internetowej Eurostatu²⁴. Na stronie internetowej publikowane są aktualne informacje na temat wskaźnika wakatów – zarówno europejskie agregaty, jak i dane dotyczące poszczególnych państw członkowskich, w tym wykresy obrazujące zmiany w czasie. Ponieważ wskaźnik wakatów zalicza się do głównych europejskich wskaźników gospodarczych, co kwartał publikowany jest komunikat prasowy²⁵.

Metadane przekazywane użytkownikom wraz z publikowanymi danymi są aktualizowane przy wykorzystaniu rocznych sprawozdań dotyczących jakości przedstawianych przez państwa członkowskie. Są dostępne na stronie internetowej Eurostatu²⁶.

4.5 Porównywalność i spójność

Na poziomie europejskim nie jest dostępne żadne inne zharmonizowane źródło danych zapewniające pomiar niezaspokojonego popytu na rynku pracy, które można byłoby wykorzystać do porównania z JVS. W wielu państwach członkowskich podliczane są wakaty zgłaszane publicznym służbom zatrudnienia, jednak wykorzystywanie tych danych liczbowych w celu sprawdzenia, czy JVS są mierzone w spójny sposób, stwarza trudności. Wynika to z faktu, że zakres takich danych może być ograniczony, ponieważ nie wszystkie

²⁴ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Job_vacancy_statistics i http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Job_vacancy_and_unemployment_rates_-_Beveridge_curve (dostępne tylko w języku angielskim).

²⁵ Zob. [kalendarz publikacji](#) wskaźników euro (dostępny wyłącznie w języku angielskim, francuskim i niemieckim).

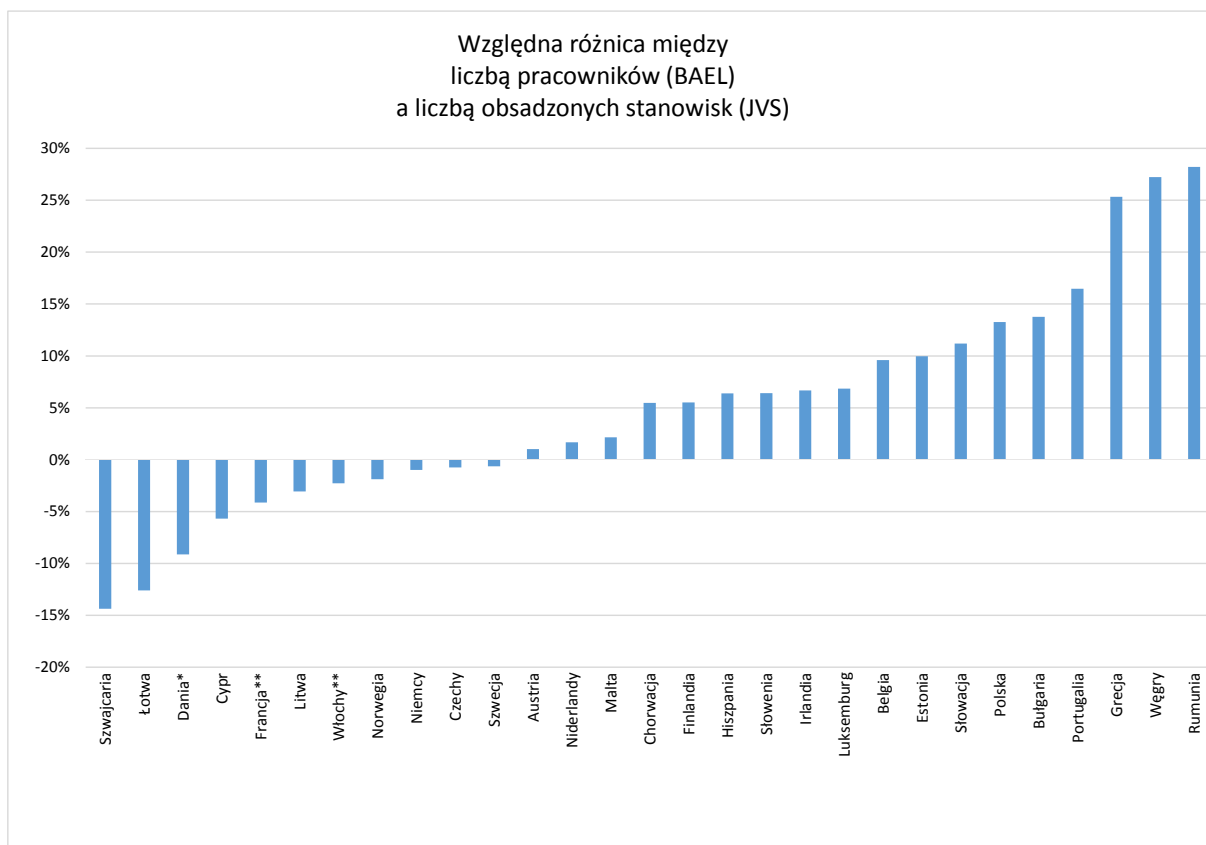
²⁶ Zob. metadane dotyczące JVS oraz unijne i krajowe sprawozdania dotyczące jakości: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm (dostępne tylko w języku angielskim).

wolne miejsca pracy mogą być zgłaszane publicznym służbom zatrudnienia, lub zbyt szeroki, jeśli jakiegokolwiek obsadzone wakaty nadal pozostają w rejestrze administracyjnym. Ponadto JVS pochodzące ze źródeł administracyjnych są oparte na definicjach krajowych, które różnią się w poszczególnych krajach.

Liczbę obsadzonych stanowisk (mianownik, przy pomocy którego oblicza się wskaźnik wakatów) można porównać z informacjami pochodzącymi z innych źródeł, w szczególności z liczbą osób zatrudnionych ustaloną w badaniu aktywności ekonomicznej ludności (BAEL). Porównania i następujące po nich oceny różnic muszą jednak uwzględniać zarówno pojęciowe, jak i związane z badaniami różnice między źródłami. W szczególności JVS szacuje się na podstawie próby przedsiębiorstw, natomiast BAEL opiera się na próbie gospodarstw domowych.

Dane BAEL zostały pobrane za rok referencyjny 2023 według *państwa zatrudnienia*, a nie państwa zamieszkania, które jest wykorzystywane do celów większości statystyk opartych na BAEL. Ekstrakcja ta jest bardziej zgodna z pojęciem obsadzonych stanowisk stosowanym w JVS, ponieważ wyklucza pracowników transgranicznych i innych pracowników niebędących rezydentami, których stanowiska nie są rejestrowane w BAEL. Mogłoby to wyeliminować wartość ujemną w przypadku Luksemburga, którą można wytłumaczyć znaczną liczbą pracowników transgranicznych, co prowadzi do dużych rozbieżności między pojęciami stosowanymi w BAEL i JVS: w badaniach BAEL uwzględnia się jedynie gospodarstwa domowe rezydentów, nawet pracujących za granicą, natomiast w JVS ujmowane są przedsiębiorstwa będące rezydentami, w tym ich pracownicy niebędący rezydentami (tj. pracownicy transgraniczni).

Jak pokazano na wykresie poniżej, różnica między liczbą pracowników ujętą w BAEL i liczbą obsadzonych stanowisk ujętą w JVS dla całej gospodarki zasadniczo mieści się w zakresie od -15 % do +15 % z wyjątkiem Portugalii (+16 %) oraz Grecji, Węgier i Rumunii (wszystkie powyżej +20 %).

* Dania: porównanie dla zagregowanych sekcji NACE Rev. 2 od B do N.

** Francja i Włochy: obsadzone stanowiska nie są rejestrowane w sekcji O i jedynie bardzo częściowo rejestrowane w sekcjach P i Q. Z tego względu sekcje te pominięto w niniejszym porównaniu z danymi BAEL.

W przypadku Grecji zidentyfikowana luka wskazuje na występujące między obydwoma źródłami różnice w zakresie metodologii i definicji. JVS obejmują jedynie przedsiębiorstwa zatrudniające co najmniej trzech pracowników. Ponadto niektóre przedsiębiorstwa mogą nie zostać ujęte w doborze próby, ponieważ rozpoczęły działalność po aktualizacji rejestru przedsiębiorstw, co prowadzi do pewnego niedoszacowania liczby obsadzonych stanowisk.

Węgry nie uwzględniają w JVS przedsiębiorstw zatrudniających mniej niż pięciu pracowników, co wyjaśnia częściowo odnotowaną lukę.

Rumunia wyjaśniła w swoim sprawozdaniu dotyczącym jakości²⁷, że różnice między danymi BAEL a JVS, jeżeli chodzi o liczbę obsadzonych stanowisk, wynikają z faktu, iż dane dotyczące obsadzonych stanowisk zgromadzone przy zastosowaniu metod JVS nie uwzględniają następujących grup:

- osób, których umowa o pracę została zawieszona na pewien okres (ze względu na urlop macierzyński, urlop na opiekę nad dzieckiem, zwolnienie chorobowe, urlop bezpłatny lub ze względu na nieobecność innego rodzaju);
- stanowisk, które – mimo że są tymczasowo zawieszone – mogą zostać zwolnione i obsadzone na ograniczony okres
- stanowisk w siłach zbrojnych lub w sektorze nieformalnym.

Eurostat będzie monitorował – wspólnie z odpowiedzialnymi organami krajowymi wyżej wymienionych państw – rozbieżności między liczbą zatrudnionych rejestrowaną w BAEL a liczbą obsadzonych stanowisk rejestrowaną w JVS.

Istotne jest również, aby uwzględniać i przypisywać do sekcji N NACE Rev. 2 wolne miejsca pracy oraz stanowiska na liście płac agencji pracy tymczasowej.

Głównym wyzwaniem w zakresie porównywalności jest sprawienie, by wszystkie państwa członkowskie włączały całą gospodarkę do swoich JVS, tj. by uwzględniały również małe przedsiębiorstwa i sekcje NACE Rev. 2 od O do S, w tym instytucje publiczne. Od czasu ostatniego sprawozdania z postępów Francja uwzględnia obecnie przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 10 pracowników. Jak jednak wspomniano w sekcji 2.1, dane dotyczące Danii, Francji i Włoch w dalszym ciągu nie są w pełni porównywalne z danymi innych państw członkowskich.

²⁷ <https://webgate.ec.europa.eu/estat/spe/metaconv/previewMetadataFile.htm?metadataFileId=36727>

5. WNIOSKI

Ogólnie rzecz biorąc, jakość JVS państw członkowskich oraz agregatów UE utrzymuje się na wysokim poziomie. W ciągu ostatnich trzech lat terminowość JVS stale się poprawiała.

Sprawozdania dotyczące jakości przedkładane przez państwa członkowskie przetwarzano przy pomocy najnowszej wersji narzędzia do obsługi metadanych Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS Metadata Handler) i udostępniano je wszystkim użytkownikom²⁸.

Jeżeli chodzi o dostosowywanie sezonowe, Eurostat zgromadził od państw członkowskich szczegółowe informacje metodologiczne i udostępnił je jako załącznik do rocznych sprawozdań dotyczących jakości.

Eurostat w dalszym ciągu dostarcza użytkownikom instytucjonalnym i ogółowi społeczeństwa JVS i wskaźniki pochodne dotyczące cyklicznych i strukturalnych zmian na rynkach pracy UE. W szczególności JVS były w stanie uchwycić punkt zwrotny, który wpłynął na cykle koniunkturalne strefy euro i UE.

Europejskie agregaty opublikowano zgodnie z planem. Ogólnie wymagana była tylko bardzo niewielka rewizja europejskich agregatów publikowanych w szybkich szacunkach i ostatecznych szacunkach.

W celu dalszej poprawy porównywalności JVS między krajami ważne jest, aby wszystkie państwa członkowskie w pełni uwzględniały w statystykach sektor publiczny (w przypadku Danii, Francji i Włoch). Dzięki takiemu pełniejszemu objęciu gospodarki możliwe byłoby również publikowanie liczby wolnych miejsc pracy w ramach europejskich agregatów, oprócz wskaźnika wakatów. Eurostat będzie nadal zajmować się tą kwestią, w ścisłej współpracy z zainteresowanymi państwami.

Nowe rozporządzenie w sprawie statystyk rynku pracy UE dotyczących przedsiębiorstw wprowadzi następujące usprawnienia w odniesieniu do JVS:

- wyeliminowanie ewentualnej tendencyjności przez uwzględnienie w statystykach wszystkich rodzajów działalności gospodarczej i przedsiębiorstw każdej wielkości, w tym małych firm zatrudniających mniej niż 10 pracowników, a także instytucji publicznych i sektora publicznego;
- wprowadzenie docelowych poziomów dokładności w odniesieniu do liczby wolnych i obsadzonych stanowisk
- określenie w prawodawstwie jednostek statystycznych wykorzystywanych do gromadzenia danych dotyczących JVS, ograniczając je do przedsiębiorstw i jednostek lokalnych.

Eurostat będzie nadal regularnie monitorował zgodność oraz jakość JVS, wykorzystując przekazane dane i inne krajowe dokumenty, w tym sprawozdania dotyczące jakości, oraz będzie prowadził działania następcze w ścisłej współpracy z odpowiedzialnymi krajowymi organami statystycznymi.

²⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm (dostępne tylko w języku angielskim).

Nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/941 w sprawie statystyk rynku pracy dotyczących przedsiębiorstw w Unii Europejskiej, uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 530/1999 oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2003 i (WE) nr 453/2008 zostało przyjęte 7 maja 2025 r.²⁹

Ponieważ ramy prawne zaktualizowano rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/941 w sprawie statystyk rynku pracy dotyczących przedsiębiorstw w Unii Europejskiej przyjętym 7 maja 2025 r., niniejsze sprawozdanie jest ostatnim sprawozdaniem na podstawie rozporządzenia (WE) nr 453/2008.

²⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=OJ:L_202500941